

Na osnovu člana 19. stav 2. Statuta ZRS, Upravni odbor ZRS je donio

KRITERIJUME ZA FORMIRANJE LISTA SUDIJA I KONTROLORA

I - OPŠTI USLOVI:

1. Polazna osnova za formiranje lista sudija i kontrolora za svaku takmičarsku sezonu po kriterijumima biće:

- a) Kvalitet suđenja (ocjene kontrolisanja odsuđenih utakmica, mišljenja relevantnih komisija itd)
- b) Godine starosti (službena lica rođena posle 30.06. tekuće godine mogu se nalaziti na listi do kraja tekuće godine po kriterijumima EHF-a).
- c) Za službena lica koja treba da napreduju, a imaju isti prosjek ocjena, prednost imaju mlađe sudije.
- d) Parovi koji se ne mijenjaju.
- e) Parovi koji se mijenjaju (računa se prosjek zbira zajedničkih ocjena)
- f) Rezultati fizičkog i teoretskog testa.
- g) Disciplinski prekršaji načinjeni u toku takmičarske sezone

2. Uslovi za dolazak i opstanak sudija na listama propisani ovim Kriterijumima koji se odnose na vrijeme provedeno na listama, broj odsuđenih utakmica i broj kontrola umanjuje se za 50% za državne reprezentativce i igrače I (prvog) stepena takmičenja koji su u tom stepenu igrali najmanje 5(pet) godina. Za sticanje međunarodne kategorije ove olakšice ne važe.

3. Na liste sudija i kontrolora mogu doći samo one sudije i kontrolori koji su psihofizički zdravi i sposobni za obavljanje ovih funkcija što dokazuju odgovarajućim ljekarskim uvjerenjem.

4. U toku takmičarske sezone mogu se miješati ili dopunjavati liste sudija i kontrolora.

5. Izuzetno, na listama sudija II (drugog) stepena takmičenja mogu biti predložene sudije sa III državnom kategorijom, kojima predstoji polaganje ispita za sticanje II državne kategorije.

6. Za vrijeme aktivnog suđenja sudija može polagati za zvanje kontrolora, ali je obavezan da dostavi pismenu izjavu kojom potvrđuje da prestaje sa aktivnim suđenjem od sledeće takmičarske sezone.

7. Ukoliko na odgovarajućem stepenu takmičenja dođe do kvalitativnih ili drugih podjela, po istom principu, a u skladu sa Kriterijumima formiraju se

liste sudija i kontrolora koje mogu biti stepenovane podijeljene u više kvalitativnih grupa.

8. Kada sudija napuni starosnu granicu, limitiranu ovim Kriterijumima prestaje sa aktivnim suđenjem.
9. Kontrolor ne može da dođe na listu ranga takmičenja, koju kao aktivni sudija nije sudio, osim u izuzetnim slučajevima, kada je kontrolor svojim radom i zalaganjem pokazao da zaslužuje da se nađe na većem stepenu takmičenja. Odluku o tome donosi UOZRS.
10. Aktivne međunarodne sudije mogu obavljati funkciju kontrolora na nižim stepenima takmičenja od onih na kojima se nalaze kao aktivne sudije, a sve u cilju kvalitetnijeg kontrolisanja mladih sudija.
11. UOZRS može formirati stručna tijela (npr. Mentorska komisija), koja će se baviti stručnim usavršavanjem, praćenjem i napredovanjem mladih i perspektivnih sudijskih parova.
12. Kontrolori sa »A« liste I stepena takmičenja mogu kontrolirati sve sudije, bez obzira na kategoriju i rang takmičenja.
13. Na listama se obezbeđuje protočnost na kraju polusezone i takmičarske sezone.
14. Ukoliko sudija ili kontrolor neopravdano izostane sa seminara (uključujući i popravni dio), ili ne položi test koji se organizuje pred početak svake takmičarske sezone ili polusezone, **biće izbrisan sa liste za tu takmičarsku sezonu.**
15. Sudije ili kontrolori koji ne polože test poznavanja pravila igre ili fizički test, ne mogu biti delegirani dok ne polože test na popravnom seminaru, koji mora biti organizovan u roku od 40 (četrdeset) dana od dana prvog testiranja.
16. Izuzetno UOZRS može da donese odluku da sudijski par/kontrolor ostaje na listi određenog stepena takmičenja u narednoj takmičarskoj sezoni, iako po Kriterijumima, a na osnovu ocjena mora da pređe u niži rang takmičenja.

**II-KRITERIJUMI ZA FORMIRANJE LISTE SUDIJA
I (PRVOG) STEPENA TAKMIČENJA :**

1. Za suđenje na prvom stepenu takmičenja formiraju se »A«, »B«, i »C« lista sudija.
 - a) Na »A« listu sudija mogu se nalaziti samo sudije sa EHF iii IHF kategorijom.
 - b) Na »B« listi sudija mogu se nalaziti sudije:
 - Koje su ostale na »B« listi I stepena takmičenja (na osnovu ocjena) iz prethodne takmičarske sezone.
 - Mlade sudije EHF-a (young referees).
 - Kandidati za sticanje EHF kategorije.
 - Najbolje rangirani par(ovi) sa »C« liste u prethodnoj takmičarskoj sezoni.
 - c) Na »C« listi sudija mogu se nalaziti sudije:
 - Najslabije rangirani par(ovi) sa »B« liste sudija (na osnovu ocjena) iz prethodne takmičarske sezone.
 - Najbolje rangirani par(ovi) sa II stepena takmičenja (na osnovu ocjena) iz prethodne takmičarske sezone.
 - Sudije koje su ostale na »C« listi sudija (na osnovu ocjena) iz prethodne takmičarske sezone.
2. Na listi sudija I stepena takmičenja (»C« lista) dolazi najmanje 1 (jedan) najbolje rangirani sudijski par sa liste II stepena takmičenja u prethodnoj takmičarskoj sezoni.

Za dolazak na ovu listu sudije moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

- Da nijesu stariji od 34 (trideset četiri) godine.
 - Da su na listi II stepena takmičenja sudili u kontinuitetu najmanje 1 (jednu) takmičarsku sezonu, prije predlaganja na listi I stepena takmičenja.
 - Da su u godini u kojoj su predloženi bili među 4 (četiri) najbolje rangirana para na listi II stepena takmičenja, izuzimajući sudijske parove koji nemaju pravo napredovanja.
 - Da su sudili najmanje 7 (sedam) utakmica II stepena takmičenja.
 - Da nijesu kažnjavani u prethodnoj takmičarskoj sezoni. Da su aktivni u stručnom radu i usavršavanju.
 - Da su prisustvovali obaveznim seminarima pred početak takmičarske sezone i polusezone
 - Da postoji pozitivno mišljenje Mentora ili Mentorske komisije o sudijskom paru koji je predložen za napredovanje.
3. Na listu sudija I stepena takmičenja u narednoj takmičarskoj sezoni ostaju sudije koje ispunjavaju sledeće uslove:
 - Da nijesu rangirani među parovima koji moraju zbog ocjena napustiti listu

- (»C« listu) I stepena takmičenja, u zavisnosti od toga koliko parova dolazi na listu I stepena takmicenja.
- Da su prethodnoj takmičarskoj sezoni sudili najmanje 8 (osam) utakmica I stepena takmicenja.
 - Da su u prethodnoj takmičarskoj sezoni imali najmanje 5 (pet) kontrola.
 - Da su prisustvovali obaveznom godišnjem seminaru, i na njemu položili fizičke i teoretske testove.
4. Na listu sudija I stepena takmičenja, ukoliko istu napusti više parova, ili se lista poveća, može doći i više sudijskih parova, odnosno onoliko parova koliko se zamjenjuje ili za koliko se lista povećava.
5. Sudije I stepena takmičenja koje napune 50 (pedeset) godina (presjek 30.06), ne mogu se nalaziti na listi sudija I stepena takmičenja za sledeću takmičarsku sezonu.
6. Na listi sudija I stepena takmičenja, ne mogu se nalaziti igrači, treneri ili funkcioneri klubova.
7. Na listi sudija I stepena takmičenja može se nalaziti onoliko parova koliko klubova se takmiči u tom stepenu takmicenja.

III-KRITERIJUMI ZA FORMIRANJE LISTE SUDIJA II (DRUGOG) STEPENA TAKMIČENJA :

1. Na ovu listu dolaze najbolje rangirani par(ovi) sa liste III stepena takmičenja iz prethodne takmičarske sezone.

Za dolazak na ovu listu sudije moraju da ispune sledeće uslove:

- Da nijesu stariji od 35 (trideset pet) godina.
 - Da su na listi III stepena takmičenja, u godini kada su predloženi bili među 4 (četiri) najbolje rangirana para, izuzimajući parove koji nemaju pravo napredovanja.
 - Da su sudili najmanje 5 (pet) utakmica III stepena takmičenja.
 - Da nijesu kažnjavani u prethodnoj takmičarskoj sezoni
 - Da su aktivni u stručnom radu i usavršavanju.
 - Da su prisustvovali redovnom godišnjem seminaru, i uspješno položili fizičke i teoretske testove.
 - Da postoji pozitivno mišljenje Mentora ili Mentorske komisije.
2. Na listu sudija II stepena takmičenja u narednoj takmičarskoj sezoni ostaju sudije koje ispunjavaju sledeće uslove:
- Da u prethodnoj sezoni nijesu rangirani među parovima koji ispadaju (na osnovu ocjena) sa liste

- Da su u predhodnoj takmičarskoj sezoni sudili najmanje 5 (pet) utakmica II stepena takmičenja.
- Da su u prethodnoj takmičarskoj sezoni imali najmanje 4 (četiri) kontrole. Da su aktivni u stručnom radu i usavršavanju.
- Da su prisustvovali redovnom seminaru, i uspješno položili fizičke i teoretske testove.
- Da nijesu stariji od 48 (četrdeset osam) godina.

3. Na listu sudija II stepena takmičenja, ukoliko istu napusti više parova ili se lista poveća, može doći više sudijskih parova odnosno onoliko parova koliko se zamjenjuje, odnosno za koliko se lista povećava.

4. Broj sudijskih parova na listi II stepena ravan je broju klubova koliko se nalazi u II stepenu takmičenja.
5. Na listi sudija II stepena takmičenja ne mogu se nalaziti igrači, treneri ili funkcioneri klubova,

III-KRITERIJUMI ZA FORMIRANJE LISTE SUDIJA III I IV (TREĆEG I ČETVRTOG) STEPENA TAKMIČENJA :

1. Na ovu listu dolaze najbolje rangirani parovi sa IV odnosno nižih stepena takmičenja, koji ispunjavaju sledeće uslove:
 - Da nijesu stariji od 32 (trideset dvije) godine.
 - Da su na listi nižih stepena takmičenja bili najmanje 1 (jednu) takmičarsku sezonu u kontinuitetu prije predlaganja.
 - Da su na toj listi bili među 4 najbolje rangirana para, izuzev onih koji nemaju pravo napredovanja.
 - Da su aktivni u stručnom radu i usavršavanju.
 - Da su prisustvovali godišnjem seminaru, i uspješno položili fizičke i teoretske testove
 - Na ovu listu mogu doći mlade sudije (sudija omladinac) pod uslovom da imaju uslove za polaganje III državne kategorije, a po preporuci Mentora ili Mentorske komisije.
- Na listu sudija III/IV stepena takmičenja za narednu takmičarsku sezonu ostaju sudije koje ispunjavaju sledeće uslove:
 - Da nijesu rangirani među parovima koji ispadaju (na osnovu ocjena)sa liste.
 - Da su u predhodnoj takmičarskoj sezoni sudili najmanje 3 (tri) utakmice III/IV stepena takmičenja i imali najmanje 2 (dvije) kontrole.
 - Da su prisustvovali redovnom seminaru i uspješno položili fizičke i teoretske testove
 - Na listu sudija III/IV stepena takmičenja ne mogu se nalaziti sudije starije od 40 (četrdeset) godina.

**V-KRITERIJUMI ZA PREDLAGANJE KANDIDATA ZA STICANJE ZVANJA
EHF/IHF KATEGORIJA I »EHF-YOUNG REFEREE«:**

1. Na ovu listu predlaže se najmanje 1 (jedan) par sa I državnom kategorijom ili mladi sudija EHF-a, sa liste I stepena takmičenja, koji ispunjava sledeće uslove:

- Maksimalna starosna granica po važećim propisima EHF/IHF
- Da su na listi I stepena takmičenja sudili u kontinuitetu najmanje 3 (tri) takmičarske sezone, prije predlaganja na ovu listu, te da su rangirani među 3 (tri) para, izuzimajući međunarodne parove i parove koji nemaju pravo predlaganja na ovu listu.
- Da ispunjavaju sve neophodne uslove za ostajanje na listu sudija I stepena takmičenja.
- Da govore (sporazumijevaju se, pišu i čitaju) engleski jezik, kao službeni jezik EHF/IHF.
- Da postoji pozitivno mišljenje nadležnih komisija i UOZRS.

Raspored sudijskih parova (ukoliko postoji više kandidata) koji se predlažu, utvrđuje se na osnovu ranga (ocjena) sudijskog para na I stepenu takmičenja, koji su imali u protekloj takmičarskoj sezoni i na osnovu mišljenja nadležnih komisija i UOZRS.

Ukoliko je prosjek ocjena isti, prednost ima sudijski par koji dobije bolje mišljenje od strane nadležnih komisija i UOZRS.

Ukoliko su i mišljenja komisija ista, prednost ima mlađi sudijski par. Starost para se utvrđuje njihovim zajedničkim prosjekom godina.

1. Sudije za IHF kategoriju se predlažu na osnovu kriterijuma IHF-a i mišljenja nadležnih komisija i UOZRS.
2. Kandidati za kategoriju »EHF-young referee« predlažu se na osnovu kriterijuma EHF-a i mišljenja nadležnih komisija i UOZRS.
3. Na listu sudija »EHF young referee« mogu biti predlagane sudije sa I i II stepena takmičenja.
4. Konačnu odluku o kandidatima i predlogu kandidata donosi UOZRS, a na osnovu mišljenja nadležnih komisija.

VI-KRITERIJUMIZA FORMIRANJE LISTE KONTROLORA I (PRVOG) STEPENA TAKMIČENJA :

1. Za kontrolisanje sudija na utakmicama I stepena takmičenja formiraju se »A«, »B« i »C« lista kontrolora I stepena takmičenja.
2. Na »A« listi kontrolora dolaze bivše sudije EHF/IHF kategorije (AUTOMATSKI), i I drzavne kategorije koji zadovoljavju sledeće uslove:
 - Da prije prestanka aktivnog suđenja nijesu ispadali sa listi sudija I stepena takmičenja.
 - Kontrolori koji se nalaze ili su bili predlagani za listu EHF beobahtera
 - Kontrolori koji su kao aktivne sudije sudili u kontinuitetu utakmice I stepena takmičenja najmanje 10 (deset) godina, i da nijesu ispadali sa liste.
3. Na »B« listu kontrolora mogu se nalaziti kontrolori I dražavne kategorije, koji su - koji su kao aktivne sudije u kontinuitetu sudili utakmice I stepena takmičenja najmanje 8 (osam) godina, i da nijesu ispadali sa liste.
4. Na »C« listu kontrolora, mogu se nalaziti kontrolori:
 - Koji su kao aktivne sudije u kontinuitetu sudili utakmice I stepena takmičenja najmanje 5 (pet) godina, i da nijesu ispadali sa liste.
5. Svi kontrolori su dužni da kontrole pišu stručno, dajući pravu sliku kvaliteta suđenja i primjene pravila rukometne igre, štiteći kvalitetno suđenje i registrujući sve greške u tretmenu pravila rukometne igre.
6. Svi kontrolori I stepena takmičenja su dužni prisustvovati redovnim seminarima sudija i kontrolora, te položiti teoretski dio testa.
7. O kvalitetu vođenja i pisanja kontrola stara se Komisija za praćenje kontrola i suđenja, koja će kvalitet kontrola mjeriti brojem negativnih poena i posmatranjem rada kontrolora na utakmicama.
8. Na kraju takmičarske sezone najmanje 1 (jedan) kontrolor sa »A«, »B« i »C« liste, čiji kvalitet rada je ocijenjen kao loš u toku takmičarske sezone po mišljenju Komisije za praćenje kontrola i suđenja i UOZRS, može biti predložen za ispadanje sa liste na nižu listu ili niži rang takmičenja.
9. Kontrolori koji se svojim radom i kvalitetetom ističu mogu na predlog **nadležnih komisija**, a po odluci UOZRS biti premješteni na višu listu ili rang takmičenja.
10. Sve odluke o ispadanju i napredovanju kontrolora na odgovarajuće liste ili

stepen takmičenja donosi UOZRS, a na osnovu mišljenja **nadležnih komisija**.

11. Kontrolor koji napuni 65 godina povlači se sa liste kontrolota I stepena takmičenja za sledeću takmičarsku sezonu (presjek 30.06).
12. Kontrolori međunarodne kategorije koji napuni 68 godina povlači se sa liste kontrolora I stepena takmičenja za narednu takmičarsku sezonu (presjek 31.07).
13. Na listi kontrolora I stepena takmičenja može se nalaziti najviše onoliko kontrolora koliko ima klubova na tom stepenu takmičenja.

VII - KRITERIJUMI ZA FORMIRANJE LISTE KONTROLORA II DRUGOG STEPENA TAKMIČENJA:

1. Na listu kontrolora II stepena takmičenja mogu doći kontrolori sa I ili II državnim kategorijom.
2. Aktivne sudije sa I stepena takmičenja po prestanku aktivnog suđenja moraju provesti najmanje jednu takmičarsku sezonu na listi kontrolora II stepena takmičenja. Ovo ne važi za međunarodne sudije, koje po prestanku aktivnog suđenja automatski dolaze na »A« listu kontrolora I stepena takmičenja
3. Na ovu listu mogu doći kontrolori koji su kao aktivne sudije sudili u kontinuitetu utakmice II stepena takmičenja najmanje 5 (pet) godina, a da prije prestanka suđenja nijesu ispadali sa liste.
4. Kontrolor koji nije sudio utakmice II stepena takmičenja, ne može doći na ovu listu, osim u izuzetnim slučajevima, i to na predlog Komisije za praćenje kontrola i suđenja
5. Na kraju takmičarske sezone najmanje 1 (jedan) kontrolor, može biti predložen za ispadanje sa liste, i to na predlog komisije za praćenje kontrola i suđenja.
6. Kada kontrolor napuni 63 godine, povlači se sa liste kontrolora II stepena takmičenja (presjek 30.06).
7. Kontrolori sa II stepena takmičenja su u obavezi prisustvovati redovnom seminaru, i položiti testove poznavanja pravila igre.

**VIII - KRITERIJUMI ZA FORMIRANJE LISTE KONTROLORA
III TREĆEG STEPENA TAKMIČENJA**

1. Na ovu listu mogu se nalaziti kontrolori sa II I III državnom kategorijom, a koji su kao aktivne sudije sudili utakmice III stepena takmičenja u kontinuitetu najmanje 2 (dvije) godine.
2. Na ovu listu može doći kontrolor koji je kao aktivni sudija sudio utakmice III stepena takmičenja.
3. Da prisustvuje godišnjem seminaru, uspješno položi test poznavanja pravila igre.
4. Kontrolor koji napuni 60 (šezdeset) godina, povlači se sa liste kontrolora III stepena takmičenja (presejk 30 06).

**IX-KRITERIJUMI ZA PREDLAGANJE KANDIDATA
ZA MEĐUNARODNE KONTROLORE:**

1. Za međunarodne kontrolore EHF/IHF mogu biti predloženi kontrolori sa »A« i »B« liste kontrolora I stepena takmicenja.
2. Kandidat mora ispunjavati sledeće uslove:
 - Da je prisustvovao godisnjem seminaru, uspješno položio testove poznavanja pravila igre.
 - Da je održao najmanje jedno stručno predavanje na seminarima sudija i kontrolora.
 - Da u ZRS doprinosi stručnom usavršavanju mladih sudija.
 - Kandidat mora da govori (sporazumijeva se, čita i piše) engleski jezik , kao službeni jezik EHF/IHF. Po mogućnosti da se služi Francuskim ili Njemačkim jezikom.
 - Kandidat mora da ispunjava i sve ostale uslove koji su predviđeni ovim kriterijumima, a koji se tiču formiranja liste kontrolora I stepena takmičenja (»A« i »B« lista)
 - Kandidate predlaže nadležna komisija, a konačnu odluku donosi UOZRS.

X- ZAVRŠNI DIO

1. Tumačenje ovih Kriterijuma daje UOZRS RSCG, na pismeni zahtjev člana ZRS.
2. Ovi Kriterijumi su usvojeni na sjednici Upravnog Odbora ZRS održanoj 28.02.2007. godine, a dopunjeni i prepravljani na sjednici održanoj 24.10.2008. godine u Podgorici, i primjenjuju se danom donošenja.

Predsjednik UO ZRS RSCG

Nebojša Vujisić s.r.

